

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Novém Jičíně rozhodl soudkyně Mgr. Miroslavou Káňovou ve věci

nezletilého: **xxx**, narozený xxx
trvale bytem xxx
zastoupený opatrovníkem městem xxx
sídlem xxx

syna rodičů: **xxx**, narozená xxx
trvale bytem xxx
fakticky xxx
xxx, narozený xxx
bytem xxx
fakticky xxx

za účasti: **Okresní státní zastupitelství v Novém Jičíně**

o nařízení ústavní výchovy, o úpravu výživného

takto:

I. Nezletilý xxx, nar. xxx, se odnímá z péče rodičů xxx a xxx.

U nezletilého xxx, nar. xxx, se nařizuje ústavní výchova, která bude vykonávána v Dětském domově a Školní jídelně xxx, p. o., xxx, xxx.

Ústavní výchova se nařizuje na dobu tři let.

Shodu s prvopisem potvrzuje Ivana Demlová

II. Matce xxx, nar. xxx, se výživné pro nezletilého xxx na účet dětského domova nestanoví.

Otec xxx, nar. xxx, je povinen platit na výživném pro nezletilého xxx částku 3 000 Kč měsíčně, vždy k 15. dni v měsíci, na účet Dětského domova a Školní jídelny xxx.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Návrhem obou rodičů doručeným Okresnímu soudu v Novém Jičíně dne 26. 9. 2023 bylo zahájeno řízení o nařízení ústavní výchovy u nezletilého xxx. Rodiče navrhli, aby byl xxx umístěný do zařízení ústavní výchovy dle úvahy soudu. Uvedli, že v chování nezletilého se od roku 2021 začaly objevovat problémy – nezletilý se začal sebepoškozovat, chodil pozdě večer ze školy, doma se nezapojoval do běžného chodu domácnosti, neuznává autority, bývá agresivní. V srpnu 2023 jej kontrolovala hlídka Policie ČR, byla mu naměřena 2 ‰ alkoholu v krvi. Na jaře 2023 byl nezletilý xxx hospitalizovaný v Psychiatrické nemocnici v Opavě, kde mu byly předepsány léky, ty ale svévolně neužívá. Rodiče mají obavy o své zdraví a také o zdraví dalších členů rodiny.
2. Usnesením Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne 2. 10. 2023, č. j. xxx, soud z moci úřední zahájil řízení o úpravu výživného, a to s odkazem na ust. § 975 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jako „občanský zákoník“).
3. K návrhu orgánu sociálně-právní ochrany dětí Okresní soud v Novém Jičíně usnesením ze dne 8. 11. 2023, č. j. xxx, nařídil podle § 452 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb., zákona o zvláštních řízeních soudních (dále jako „z. ř. s.“) předběžné opatření, kterým byl nezletilý xxx odňat z péče rodičů a byl svěřený do péče Dětského domova a Školní jídelny xxx, p. o. poté, co soud dospěl k závěru, že byla osvědčena potřeba nařízení předběžného opatření. Soud vzal za osvědčené, že není důvod pro další setrvání nezletilého v domácnosti rodičů, kde dlouhodobě dochází k domácím násilím, kde je nezletilý vystaven ponižování a fyzickému trestání. Ačkoliv prarodiče nezletilého projeví zájem o převzetí jeho péče, soud takové řešení nepovažoval za vhodné, jelikož otec se měl vyjadřovat tak, že v takovém případě by přistoupil k násilnému chování vůči prarodičům nebo vůči nezletilému. Nejvhodnějším řešením proto bylo předat nezletilého do péče dětského domova, ve kterém může být zjištěno, zda chování nezletilého je ovlivněno výlučně nevhodným výchovným prostředím, nebo zda nezletilý potřebuje odbornou pomoc. Usnesení bylo vykonáno 8. 11. 2023, nezletilý silně páchl kouřem z cigaret a potem, oblečení měl špinavé a potrhané. O prodloužení předběžného opatření soud rozhodl usnesením ze dne 7. 2. 2024, č. j. xxx.
4. V průběhu řízení vzali rodiče svůj návrh na nařízení ústavní výchovy u nezletilého xxx zpět. Soud však dospěl k závěru, že je třeba v řízení pokračovat (stanoviska ostatních účastníků, špatná spolupráce rodičů s OSPOD, nedostatečná příprava dalších dětí do školy, kouření nezletilého, konflikty mezi otcem a nezletilým), a proto usnesením č. j. xxx ze dne 28. 2. 2024 rozhodl, že zpětvzetí není účinné.
5. Po provedeném dokazování matka souhlasila s nařízením ústavní výchovy u nezletilého xxx.
6. Otec při jednání uvedl, že u nich doma nevládne domácí násilí, že není pravda, že by syna doma nechťel, že by jej jako rodiče podceňovali. Se svěřením nezletilého do péče prarodičů nesouhlasil.

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx

Nařízení ústavní výchovy v průběhu řízení podporoval. Posledního jednání ve věci samé se otec nezúčastnil, za splnění podmínek § 101 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) soud jednal a rozhodnul v jeho nepřítomnosti.

7. Opatrovník navrhl, aby soud u nezletilého nařídil ústavní výchovu. Nad rámec předmětu řízení matku upozornil, že se musí zlepšit péče rodičů o jejich další nezletilé děti xxx. Jinak hrozí, že budou z jejich péče také odebrány.
8. Okresní státní zástupce navrhl, aby soud u nezletilého xxx nařídil ústavní výchovu. Má za to, že v řízení byly osvědčeny všechny důvody pro nařízení ústavní výchovy.
9. Nezletilý xxx byl o řízení a možnostech nařízení ústavní výchovy informován, bylo zjišťováno jeho stanovisko k projednávané věci. xxx při rozhovoru vypadal smutně, opakovaně uvedl, že jej rodiče nemají rádi, že jej podceňují a nechtějí, aby se měl dobře. Pokud by měl být svěřen do péče jiné osoby, napadla jej paní xxx, která je kamarádkou otce, babička, která bydlí ve xxx, nebo teta xxx
10. Rodičům bylo při jednání doporučeno, aby začali spolupracovat s Centrem sociálních služeb v rámci projektu Nechme dětem dětství. Rodiče do Centra sociálních služeb nevolali. Otec uvádí, že na to nemají čas. Spolupráci s centrem nezačali.
11. Provedeným dokazováním soud zjistil tyto skutečnosti.
12. **Z opatrovnického spisu** vedeného Okresním soudem v Novém Jičíně pod sp. zn. xxx soud zjistil, že rodiče xxx a xxx jsou rodiči šesti dětí – dnes již zletilého xxx, nar. xxx, nezl. xxx, nar. xxx, nezl. xxx, nar. xxx, nezl. xxx, nar. xxx, nezl. xxx, nar. xxx, a nezl. xxx, nar. xxx. Ve věcech péče o nezletilého xxx již zdejší soud rozhodoval. Rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne xxx, č. j. xxx, byla schválena dohoda rodičů o úpravě péče a výživného na dobu před i po rozvodu manželství rodičů, dle níž byly nezletilé děti xxx svěřeny do péče matky a kterou se otec zavázal v jejich prospěch platit výživné k rukám matky. Rodiče však v prosinci 2014 obnovili společné soužití. Rozsudkem Okresního soudu v Novém Jičíně ze dne xxx, č. j. xxx, byl nad výchovou nezletilých dětí xxx stanoven dohled. Soud při svém rozhodování vzal za prokázané, že rodina byla dlouhodobě sledovaná pracovníky orgánu sociálně-právní ochrany dětí, děti byly vyhodnoceny jako ohrožené. V rodině bylo řešeno domácí násilí, péče o děti byla dlouhodobě zanedbávána – rodiče byli silnými kuřáky, oblečení dětí bylo cítit po kouři, děti chodily ve špinavém oblečení, jejich hygiena byla zanedbávaná, domácí příprava dětí nebyla dostatečná, děti nenosily školní pomůcky a potřeby, nemávaly svačiny. Nezletilý xxx kouřil, vyhledával party, kde se kouří, pil tvrdý alkohol a pravděpodobně i užívaly návykové látky. Na začátku roku 2023 soud projednával možnost uložení dalšího výchovného opatření u nezletilých, řízení však bylo usnesením ze dne xxx, č. j. xxx, zastaveno, jelikož Okresní státní zástupce ani orgán sociálně-právní ochrany dětí uložení nového výchovného opatření nenavrhovali, za dostatečné považovali projednání věci před soudem. Důvodem pro vedení řízení bylo, že se výrazně zhoršilo chování u nezletilého xxx, rodiče již nebyli schopni jeho závadové chování korigovat; současně rodiče i nadále nezvládali výchovu nezletilé xxx.
13. **Z rozhovoru s nezletilým xxx**, který proběhl 18. 10. 2023, soud zjistil, že se chce vyučit automechanikem, doma mu ale pořád říkájí, že z něj nic nebude. Uvedl, že když se opil, alkohol

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx

mu dával v džusu bratr, on nevěděl, že pije alkohol. Otce napadl, nechtěl se dívat na to, jak otec bije sestru xxx. Otec je často bije, matku v té době méně, jelikož byla těhotná. xxx radši tráví čas venku než doma. Pokud jej otec bije, nechává si to líbit, jelikož chce chránit mladší sourozence xxx. Zastane se ho zletilý bratr xxx. Jeho bratr xxx pracuje, sestra xxx už do školy nechodí, pomáhá v domácnosti.

14. **Z účastnické výpovědi matky** soud zjistil, že její rodiče ani prarodiče ze strany otce nemohou převzít péči o nezletilého xxx. Důvodem hospitalizace nezletilého xxx v psychiatrické nemocnici na jaře 2023 bylo to, že doma házel věcmi, nechodil domů. Dostal medikaci, ale rozhodl se, že ji nebude užívat. Uvedla, že fyzické tresty doma nepoužívají, k žádnému domácímu násilí dle ní nedochází. xxx se domů vrací vždy až pozdě večer. Nezletilá xxx studium ukončila, chtěla studovat něco jiného. Zaevidovala se na úřadu práce a pomáhá v domácnosti, např. vodila mladší sourozence do školy a vyzvedávala je. Matka uvedla, že se doma připravuje s nezletilou xxx se doma připravovat nepotřebuje, má věci ve škole. Do střediska výchovné péče matka s dětmi nedochází, nekontaktovala je ani po propuštění xxx z psychiatrické léčebny. Děti nemají zubaře. xxx dochází na oční, měli by nosit brýle, ale dosud je nemají. Pobyt nezletilého xxx u rodiny během pololetních prázdnin 2024 matka hodnotí kladně. S nezletilým xxx matka na logopedii nechodí, jelikož jim logopedka nedala další termín. Matka je aktuálně na mateřské dovolené, je jí vyplácen rodičovský příspěvek ve výši 16 800 Kč a přídavky na děti. Nezletilá xxx chodí do školy sami. Nezletilá xxx odjela na brigádu do Německa, zůstala v evidenci úřadu práce, studovat už nechtěla. Z Německa se nakonec vrátila, jelikož brigádu nesehnala, měla v plánu nastoupit do práce jako uklízečka. Zletilý xxx dále žije v domácnosti rodičů, měl by nastoupit do zaměstnání. xxx ani xxx na bydlení nepřispívají. Matka chce po Velikonocích zajistit pro nezletilého xxx logopedku.
15. **Z účastnického výsledku otce** soud zjistil, že otec je zaměstnaný a podniká v oboru klempířství a pokrývačství, z této činnosti však nemá příjem. Pracuje v Ostravě, pracovní dobu má od 7:00 do 15:30 hodin, odjíždí v 6:00 a vrací se v cca 16:15 až 17:00. Nenapadá jej jiná osoba, která by mohla převzít péči o nezletilého xxx. Vztahy se svými rodiči má běžné, s matkou od matky nemají dobré vztahy, platili za ni exekuce. O insolventi svého otce nevěděl. Uvedl, že, pokud děti něco provedou, dostanou výprask – dostávají na zadek, facka ale dle něj vyřeší všechno. Otec má za to, že se o domácí násilí nejedná. Vždy trestal pouze rukou. Svě manželce dal jednou facku, uvedl, že ji nebije ani po ní nehodil šuplík s noži. Policie u nich doma zasahovala, nepamatuje si ale kdy. Stalo se, že doma dělal binec, rozbil televizi a odvezla jej hlídka policie. Rodiče se rozhodli, že xxx nepřihlásí na tábor, který mu byl doporučen v psychiatrické nemocnici. Otec uvedl, že děti neřeší, chodí brzo spát, xxx přicházel domů až poté, co on spal. Není pravda, že by mu na xxx nezáleželo, že by se jej chtěl zbavit – když xxx potřeboval korunu, tak mu ji dal. Otec má za to, že by výchovu nezletilého xxx nyní zvládal, umožnil by mu, aby pokračoval ve florbalu, který začal hrát během pobytu v dětském domově.
16. **Z vyjádření opatrovníka** nezletilého soud zjistil, že se nezletilý xxx před posledním jednáním v domově dotazoval, zda již byla soudu zaslána zpráva. Poté začal píchat špendlíkem spolužáka. Dostal napomenutí školy za napadání žáků a za kouření. Dále mělo dojít ke konfliktu na hřišti s jinými chlapci. Na velikonoční pobyt dětský domov zajistí odvoz nezletilého domů, a to z důvodu, že otec jej doma nechce a odmítl jej vyzvednout v dětském domově. Vývoj nezletilého xxx (nar. xxx, 7let) odpovídá úrovni 4,5letého dítěte, neumí se podepsat, doma nemá žádné hračky. Nezletilá xxx ohlásila pohlavní zneužití, ke kterému mělo dojít při její cestě z Německa, kam jela za brigádou. Byla jí nabídnuta psychologická pomoc. Opatrovník ze své činnosti ví, že nejmladší ze sourozenců xxx byl hospitalizovaný na JIP. Rodiče musí omezit kouření.

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx

17. **Z výsledku svědka xxx** soud zjistil, že pan xxx je dědeček nezletilého ze strany matky, naposledy jej viděl v březnu 2023. Bydlí s manželkou a s dcerou a jejími dvěma dětmi v pronajatém rodinném domě, jedná se o bytovou jednotku o velikosti 3+1. Má za to, že nezletilý xxx si přeje být u nich, protože nechce být umístěn v zařízení, bere to jako krajní variantu. S matkou a otcem nezletilého se nestýká, jeho manželka a dcera jsou s matkou dítěte v telefonickém kontaktu. S dětmi se příležitostně vidá, ale nemá informace o tom, jak se o ně rodiče starají. Svědek si nedokáže představit, že by řešil péči o nezletilého xxx a jeho případné problémy. Bral by to jako krajní variantu. Na matce dětí si žádných modřin nevšiml. Děti měly modřiny na rukách, nohách, ale o jejich původu neví.
18. **Z výsledku svědkyně xxx** soud zjistil, že paní xxx je babičkou nezletilého ze strany matky. xxx k nim na návštěvy chodíval méně, na návštěvy chodila spíše nezletilá xxx, ale už je péče o děti zmáhá. S dcerou, matkou dětí, je v každodenním telefonickém kontaktu, s otcem dětí se nevidá. Matka dětí je kontaktovala, když byla situace v domácnosti vyhrocená, a přijela za nimi. Zůstávala na chvíli, do druhého dne, nejdéle jedenkrát na týden. Matka otce také měla vyhodit z bytu. S matkou dětí komunikuje, ví, že je nezletilý xxx v dětském domově, má za to, že by o jeho péči měli bojovat rodiče. Viděla video, které bylo natočeno před hospitalizací nezletilého v psychiatrické nemocnici, na kterém je zachycený xxx, jak útočí na sebe a na matku, jelikož odmítá jít do školy. Svědkyně nepřemýšlí nad tím, že by péči o xxx převzala. xxx si na nepřiměřené tresty nestěžoval.
19. **Ze zprávy Základní školy dr. xxx** ze dne 17. 10. 2023, že nezletilý xxx nepropadá z žádného předmětu. V roce 2022 dostal důtku třídního učitele a napomenutí třídního učitele za zapomínání domácích úkolů a pomůcek, za nevhodné chování o přestávkách (cigarety). Napomenutí třídního učitele za nevhodné chování v hodinách získal také v roce 2023. Absence má nezletilý omluvené, důvody omluvy však vždy nejsou dostatečné. Komunikace s rodiči je složitější, rodiče nechodí na třídní schůzky. Finanční závazky vůči škole platí zdrženlivě. Na situaci v rodině byl opakovaně upozorňován orgán sociálně-právní ochrany dětí.
20. **Ze zprávy xxx** ze dne 18. 10. 2023, že Městská policie xxx prověřovala oznámení ze dne 5. 2. 2023, kdy nezletilý xxx psal své kamarádce, že žádá o pomoc, jelikož má „zaracha“. Policie prověřila situaci v místě bydliště dítěte, zranění nezletilého nebylo zjištěno, matka uvedla, že nezletilý má domácí vězení, problémy řeší s OSPOD.
21. **Ze zprávy Policie České republiky**, obvodní oddělení xxx ze dne 18. 10. 2023, že s nezletilým xxx byl projednán přestupek proti občanskému soužití, kterého se nezletilý dopustil dne 5. 10. 2023 a dne 6. 10. 2023 na autobusové zastávce xxx. xxx napadl nezletilého xxx, kterému 5. 10. 2023 slovně vyhrožoval újmou na zdraví a dne 6. 10. 2023 jej jedenkrát udeřil do hlavy do oblasti spánku. Věc byla z důvodu věku pachatele dne 9. 10. 2023 odložena (§ 74 odst. 3 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb.).
22. **Ze zprávy Dětského domova a Školní jídelny xxx, p. o.** ze dne 22. 11. 2023, ze dne 19. 2. 2024 a ze dne 21. 3. 2024 soud zjistil, že nezletilý xxx byl do zařízení přijat 8. 11. 2023, jeho adaptace probíhala bezproblémově. Již druhý den se zapojil do společenských aktivit, rozpovídal se o tom, za co jej otec bil. Hovořil o fyzickém trestání doma, přál si být svěřený do péče babičky. Byl smutný, projevoval stesk po rodině. Každodenně telefonoval s matkou, prostřednictvím sociálních sítí byl v kontaktu také s bratrem a sestrou. Matka mu telefonicky přislíbila pobyt na Vánoce a trvalý návrat domů od 8. 2. 2024. Rodiče

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx

nezletilého navštívili 17. 11. 2023 dopoledne, zdrželi se krátce. Přinesli poukaz na nákup brýlí, který sami neudělali. Nezletilý se vrací z vycházek včas a v pořádku, respektuje vychovatele i ostatní zaměstnance. Projevil zájem o florbal, byl přihlášen na kroužek v místním SVČ. O matce hovoří kladně, o otci nikoliv. Přál by si být v péči prarodičů. xxx před dětmi mluvil o tom, co všechno zažil, to dětem někdy vadilo, především téměř zletilému xxx. 3. 12. 2023 xxx bez jakékoliv příčiny demonstroval xxx svou sílu, xxx se xxx bál, přeražení do jiné skupiny však odmítal. Vztahy se mezi chlapci uklidnily, k dalším konfliktům nedocházelo. Problémem u xxx je jeho kouření – z vycházek se vrací načichlý cigaretovým kouřem, kouření nepopírá. Ve škole prospívá, nejsou s ním žádné výchovné problémy, je ochotný, pracovitý a přátelský. Po návratu z návštěvy v rodině dne 17. 12. 2023 bylo xxx nevolno, s otcem se rozloučil kvapem, jeho nevolnost odezněla asi po 15 minutách. Další pobyt nezletilého v rodině proběhl v pořádku 1. – 4. 2. 2024, s xxx přijel i jeho bratr xxx, kterému se v zařízení líbilo a chtěl zůstat. Během vánočního prázdninového pobytu u rodičů došlo k dřívějšímu ukončení pobytu. Matka uvedla, že xxx porušil domluvu a přišel domů až o půlnoci, došlo ke konfliktu mezi ním a otcem. Další den, tj. 26. 12. 2023, šel xxx vrátit mikinu ke kamarádce, ale nevracel se, nehlásil se. Proto rodiče učinili oznámení na Policii ČR. xxx se nechtěl vracet do dětského domova autem s rodiči, jel pro něj vychovatel. Po návratu do zařízení byl xxx hladový, plačtivý, chtěl telefonovat své tetě, aby se domluvil s babičkou, aby si jej na dovolenku vzala. Prarodiče ani jiní rodinní příslušníci o pobyt xxx mimo domov nepožádali a ani zařízení nekontaktovali. Po celou dobu se xxx projevuje bezkonfliktně, má kamarády, se kterými tráví volný čas. Nezletilý respektuje vychovatele i ostatní zaměstnance, chová se slušně, je ochotný a plní si své povinnosti. Jeho prohřeškem je, že kouří, ale zapírá to. Prospěchově se ve škole zlepšil, na jeho přípravu je dohlíženo. Navštěvuje kroužek florbalu. Na pobytu u rodičů byl od 1. 3. 2024 do 10. 3. 2024, který proběhl dle otce dobře. Nezletilý ale 9. 3. 2024 přišel domů později, proto mu otec nepovolil 10. 3. 2024 pobyt venku, což xxx vyřešil tak, že utekl přes balkón, chtěl se rozloučit s kamarády. Rodiče si o další pobyt nepožádali. Během pobytu v rodině dostal na narozeniny 800 Kč, které všechny utratil. Do zařízení si nepřivezl zpět svůj mobil, tvrdil, že jej nechal mladšímu bratrovi. Pobyt hodnotil kladně, uvedl, že otec doma skoro nebyl. Měl ale konflikty s nejstarším bratrem xxx, proto taky vyskočil z balkónu. Vrátil se poté zpět domů tak, jak byl domluven s matkou.

23. **Ze zprávy Psychiatrické nemocnice v xxx** ze dne 28. 4. 2023 soud zjistil, že nezletilý byl hospitalizovaný na dětském oddělení od 13. 3. 2023 do 27. 4. 2023, jednalo se o první hospitalizaci. Personál a režim respektoval, mezi vrstevníky byl nenápadný, spíše emočně plošší, bez patologických výkyvů. Nezletilý byl během hospitalizace spokojený, ventiloval obavy z fungování doma, zejména s bratrem, projevoval obavy z návratu. Lékař doporučil medikaci, spolupráci s OSPOD, v případě výchovných problémů kontaktovat SVP Nový Jičín. Jako vhodné doporučil zajištění volnočasových aktivit a byla domluvena jeho rehospitalizace v režimu léčebně rehabilitačního pobytu v srpnovém termínu.
24. **Ze zprávy Městského úřadu xxx, OSPOD**, ze dne 15. 1. 2024 a ze dne 31. 1. 2024 soud zjistil, že nezletilý byl u rodičů na propustce v termínu od 15. 12. 2023 do 17. 12. 2023, vše proběhlo v pořádku. Na další propustce byl nezletilý od 22. 12. 2023 do 2. 1. 2024. Dne 26. 12. 2023 se dostavil nezletilý xxx na služebnu Policie ČR, vyjadřoval se tak, že chce jít k babičce, nechce se vrátit domů ani do dětského domova. Otec jej nahlásil jako pohřešovaného. Nezletilý xxx uvedl, že jej otec honil po městě, vzal jej do kravaty, říkal mu, že by si přál, aby zdechnul, a oni budou mít klid. Byl upozorněn, že v takové situaci se musí z propustky vrátit do

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx

dětského domova. Tomu se nezletilý xxx bránil, uvedl, že tam je kluk, který jej bije a zapaluje mu mikinu. Hlásil to vychovateli, ale daný kluk v domově stále je, on z něj má strach. Trval na tom, že chce jít k babičce. xxx uvedl, že mu všichni lžou, že mu ani neumožnili rozloučit se s rodinou, když odcházel do domova. Tato možnost mu ale byla opakovaně nabízena a xxx toho nechtěl využít. Nezletilému xxx bylo nabídnuto přemístění do jiné skupiny v rámci domova, aby se vyhnul nechtěné interakce s agresivním klukem, to opakovaně odmítal. Babička nezletilého byla o přání nezletilého informována a byla poučena, že může domov požádat o povolení pobytu u ní. To neudělala ani nekontaktovala OSPOD. Otec uvedl, že první tři dny propustky probíhaly dobře, dne 25. 12. 2023 šel xxx za kamarády, vrátil se před půlnocí, ač měl přijít ve 20:00. Další den měl nezletilý „zaracha“, v nestřežené chvíli ale odcizil klíče a utekl z domu. Otec a nezletilá xxx se jej vydali hledat, otec jej dohnal, nezletilý se mu vysmekl. Proto otec odešel na Policii ČR a nahlásil, že nezletilý utekl z domova. V dětském domově a ve škole je xxx bez kázeňských přestupků, prospěchově se zlepšil, je komunikativní a otevřený. Během jízdy 26. 12. 2023 zpět do domova nezletilý vykládal, že se zpět do domova těší. Při rozhovoru nezletilý reflektoval porušení pravidel během propustky u rodičů. Uvedl, že se mu v domově líbí, ve škole má dobré známky, začal chodit na florbal, přestává kouřit, začíná cvičit v posilovně. K víkendovým kontaktům dal OSPOD souhlas, jelikož nezletilý o to opakovaně žádal, byl v každodenním telefonickém kontaktu s matkou, rodiče jej navštívili a o pobyt xxx doma projevíli zájem. Zájem xxx o pobyt doma se sourozenci a matkou trvá.

25. **Z návrhu Policie České republiky**, obvodního oddělení xxx ze dne 30. 1. 2024, že Policie České republiky prošetřila na podnět Okresního státního zastupitelství Nový Jičín, zda ze strany rodičů nedochází k závažnému zanedbání povinné péče o nezletilé nebo k páčání určité formy domácího násilí ze strany otce jak ve vztahu k nezletilému xxx, tak i ve vztahu k jeho manželce, matce dětí. Policie ČR dospěla k závěru, že zjištěné skutečnosti nenasvědčují tomu, že by v rodině docházelo k týrání nebo domácímu násilí. Výchovu rodičů vyhodnotili jako volnější, ale nikoliv zanedbávanou. Proto policie navrhla věc uložit na OOP xxx.
26. **Ze zprávy Základní školy dr. xxx** ze dne 25. 10. 2023 a ze dne 12. 3. 2024, že nezletilá xxx opakuje druhou třídu, v srpnu nezvládla opravné zkoušky. Je tichá, nenápadná, bezkonfliktní, ochotná, veselá. Do školy vždy nechodí upravená, svačiny si kupuje v bufetu, někdy má vlastní. Na obědy ani do školní družiny nechodí, po vyučování chodí sama domů. Domácí úkoly vypracovává sama, pokud jí chybí, omlouvá se. Absence má omluveny, pouzdro a další vybavení má v pořádku až od října 2023. Na úhradě plateb je matka domluvena. Za první pololetí zameškala 111 hodin, které matka omlouvá formou SMS. Je-li nemocná, nedoplní si žádné učivo. Pomáhá jí asistentka po vyučování. Kamarády nevyhledává. Je zručná, krásně maluje. Kouřem nezapáchá.
27. **Ze zprávy Základní školy xxx** ze dne 30. 10. 2023 a ze dne 18. 3. 2024, že nezletilého xxx do školy vodí sourozenci nebo kamarádi. Do školy přichází každý druhý den pozdě. Rodiče do školy nedocházejí, nezúčastnili se třídních schůzek, se školou spolupracují jen ojedinele a pouze korespondenčně. Rodiče nemají zájem o průběh vzdělávání syna, nemají zájem o jeho pokroky či možná zlepšení. Doma se s nezletilým do školy nepřipravují. xxx má ve škole absence, které telefonicky omlouvá matka. Bývá často zamlklý, jeho vyjadřování je nedostačující. Nerespektuje pokyny třídní učitelky, může negativně ovlivňovat třídní prostředí. xxx chybí potřebné školní pomůcky, a to vybavení pro výtvarnou a tělesnou výchovu. Pouzdro mu bylo zakoupeno až na konci října po opakovaném upomínání třídní učitelkou. Cena za školní obědy a školní družinu, ze které nebyl včas odhlášen, nebyla zaplácena. xxx vyjadřovací schopnosti neodpovídají věku, jsou výrazně omezené. Vyjadřuje se ve dvouslovných větách, má omezenou slovní zásobu. Je zásadní, aby pokračoval v logopedické péči. Třídní učitelka doporučila rodičům intenzivně pracovat

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx

s nezletilým na všech aspektech jeho vzdělávacího procesu včetně rozvoje kognitivních dovedností, jemné a hrubé motoriky, sociálních interakcí a strategií pro zvládnání chování.

28. **Ze zprávy Střední školy a Vyšší odborné školy, xxx, p. o.**, že nezletilá xxx byla žákyní 1. ročníku oboru Autolakýrník, a to od 1. 9. 2023 do 12. 10. 2023. Nezletilá byla ve škole 4 dny, dále se výuky neúčastnila. Rodiče se školou nekomunikovali.
29. **Ze zprávy Okresní správy sociálního zabezpečení xxx** ze dne 19. 10. 2023, že matka je od 25. 4. 2022 vedena jako zaměstnanec společnosti xxx s. r. o., pobírá dávky nemocenského pojištění. Za leden 2023 jí byla vyplacena dávka ve výši 10 308 Kč (nemocenská a OČR), za dobu od 29. 3. 2023 do 6. 4. 2023 ve výši 3 519 Kč (OČR), za dobu od 24. 4. do 28. 4. 2023 ve výši 1 940 Kč (OČR) a od 17. 5. 2023 do 2. 10. 2023 byla na nemocenské a průměrně jí bylo vyplaceno 13 300 Kč měsíčně. Otec byl v době od 6. 6. 2022 do 30. 4. 2023 zaměstnaný u společnosti xxx xxx a. s., od 2. 5. 2023 do 31. 5. 2023 u xxx, a od 5. 6. 2023 je zaměstnaný u společnosti xxx., a. s. zároveň je veden jako osoba samostatně výdělečně činná. Po dobu od 14. 2. 2023 do 3. 3. 2023 pobíral dávky nemocenského pojištění – za OČR mu bylo vyplaceno 11 034 Kč.
30. **Ze zprávy Úřadu práce České republiky, Kontaktního pracoviště Kopřivnice** ze dne 16. 10. 2023, že matka ani otec nebyli od 1. 1. 2023 vedeni v evidenci uchazečů o zaměstnání a nepobírali dávky pomoci v hmotné nouzi. Matce jsou vypláceny přídatky na děti.
31. **Ze zprávy společnosti xxx s. r. o.**, že matka měla se společností sjednaný pracovní poměr od 25. 4. 2022 do 31. 10. 2023. Její průměrný čistý měsíční příjem v roce 2022 činil 17 684 Kč a v roce 2023 v měsících únor a březen průměrně 19 814 Kč, v dubnu 2023 odpracovala 2 dny a byla jí vyplacena mzda 1 123 Kč, v březnu odpracovala 1 den a byla jí vyplacena mzda 7 494 Kč; ostatní měsíce neodpracovala žádný den. Pokud by její pracovní poměr pokračoval, mohla by dosahovat příjmu 20 500 Kč. Zaměstnavatel u ní evidoval 5 vyživovaných osob a 6 exekučních příkazů.
32. **Ze zprávy společnosti xxx a. s.**, že otec byl u této společnosti zaměstnaný od 6. 6. 2022 do 30. 4. 2023. Pracovní poměr byl ukončen na základě výpovědi ze strany zaměstnance – otce. Otec pracoval na pozici řidiče. Jeho průměrná čistá měsíční mzda v době od 6/2022 do 4/2023 činila 25 726 Kč.
33. **Ze zprávy podnikatele xxx**, že otec u něj byl v pracovním poměru od 2. 5. 2023 do 31. 5. 2023. Pracovní poměr otec ukončil ve zkušební době bez udání důvodu. Pracovní morálka otce byla dobrá, neměl žádné neomluvené směny. Pracoval na pozici řidič, traktorista, obsluha techniky. Byla mu vyplacena mzda 25 005 Kč.
34. **Ze zprávy společnosti xxx.**, že otec je u této společnosti zaměstnaný od 5. 6. 2023 na pozici skladník – řidič. Jeho průměrná čistá měsíční mzda za měsíce 6/2023 až 9/2023 činila 40 209 Kč.
35. **Na základě provedeného dokazování soud učinil tento závěr o skutkovém stavu.** Nezletilý xxx (14 let) je synem rodičů xxx, má 5 sourozenců – zletilého xxx (18 let), nezl. xxx (16 let), nezl. xxx (9 let), nezl. xxx (7 let) a nezl. xxx (4 měsíce). Soud u dětí v minulosti rozhodoval o úpravě péče a výživného na dobu před i po rozvodu manželství rodičů, nicméně rodiče v roce 2014 společně soužití obnovili a dosud soužití udržují. Na výchovu nezletilých dlouhodobě dohlíží orgán sociálně-právní ochrany dětí, OSPOD, soudní dohled nad výchovou dětí byl nařízen v polovině roku 2022. Možnost uložení dalšího výchovného opatření byla projednávána u soudu na počátku roku 2023, řízení však bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx

po projednání zastaveno. Důvodem pro vedení řízení bylo, že se výrazně zhoršilo chování u nezletilého xxx, rodiče již nebyli schopni jeho závadové chování korigovat; současně rodiče i nadále nezvládali výchovu nezletilého xxx. Rodiče nejméně od začátku roku 2023 řeší výchovné potíže s nezletilým xxx, který nerespektoval jejich pokyny, projevoval se vůči nim agresivně, kouřil, požíval alkohol, fyzicky napadl jiného. Nezletilý xxx byl hospitalizovaný v Psychiatrické nemocnici v xxx od 13. 3. 2023 do 27. 4. 2023. Během hospitalizace respektoval personál i režim, byl bez patologických výkyvů, spokojený, projevoval obavy z návratu domů. Lékař doporučil medikaci, spolupráci s OSPOD, případně se Střediskem výchovné péče v Novém Jičíně, zajištění volnočasových aktivit a rehospitalizaci v rámci letního pobytu. Medikaci nezletilý po propuštění neužíval, rodiče omezeně spolupracovali s OSPOD, Středisko výchovné péče nekontaktovali, volnočasovou aktivitu nezajistili, letní pobyt neřešili. V říjnu 2023 nezletilý xxx na autobusové zastávce nejprve slovně napadl jiného nezletilého, následující den jej jedenkrát udeřil do oblasti hlavy. Ve škole byly xxx uděleny důtky a napomenutí třídního učitele za nevhodné chování o přestávkách (kouření) a zapomínání domácích úkolů a pomůcek. K návrhu OSPOD bylo soudem nařízeno předběžné opatření, kterým byl nezletilý dne 8. 11. 2023 odňat z péče rodičů a byl předán do péče dětského domova, a to z důvodu dlouhodobého a nepřiměřeného fyzického trestání v domácnosti a ponižování nezletilého. Nezletilý se v dětském domově adaptoval bezproblémově, zapojil se do společenských aktivit, často hovořil o tom, že jej otec fyzicky trestal. Projevoval stesk po rodině, byl a dosud je v každodenním telefonickém kontaktu s matkou a sourozenci, nikoliv však s otcem. Na možné zanedbání povinné péče o nezletilé děti rodičů xxx a na páchaní určité formy domácího násilí byla upozorněna Policie České republiky, která po prošetření situace dospěla k závěru, že zjištěné skutečnosti nenasvědčují tomu, že by v rodině docházelo k týrání nebo domácímu násilí. Výchovu rodičů vyhodnotili jako volnějši, ale nikoliv však za zanedbanou. Pobyt v dětském domově u nezletilého probíhal relativně bezproblémově, nezletilý dodržoval stanovená pravidla, z vycházek se vracel včas, nedostával se do konfliktů. Problémem zůstává kouření, v březnu 2024 se ve škole dopustil také napadání žáků, a proto dostal napomenutí školy. Od listopadu 2023 proběhly celkem 4 pobyty nezletilého u rodičů. Vánoční pobyt byl ukončen předčasně 26. 12. 2023 – nezletilý nedodržel čas, kdy se měl vrátit domů, dostal se do konfliktu s otcem, poté utekl, rodiče útěk nahlásili Policii ČR, na kterou se nezletilý sám dostavil. Uváděl, že nechce jít domů, nechce do domova, chce být u své babičky. Během návratu do dětského domova uváděl, že se tam již těší. Babička ani jiný člen rodiny neprojevil zájem převzít nezletilého na propustku, ač byli o přání xxx informováni. Během pobytu u rodičů o jarních prázdninách 2024 xxx také nedodržel stanovená pravidla, vrátil se domů pozdě, protože dostal zákaz chodit ven. Tento zákaz opět porušil, utekl z domů, poté se ale vrátil. Pobyt však hodnotil kladně, jelikož otec doma skoro nebyl. Na další plánovaný pobyt v rodině dětský domov zajišťuje odvoz nezletilého, jelikož otec odmítl pro nezletilého sám jet. xxx začal docházet na kroužek florbalu, cvičit, zlepšil si prospěch ve škole. Jde-li o péči rodičů o další děti, zletilý xxx bydlí u rodičů, měl by nastoupit do zaměstnání. Měl pracovat v Německu, tam ale neuspěl. Nezletilá xxx ukončila své studium oboru autolakýrník, ve škole byla 4 dny. Poté byla evidována na úřadu práce a vypomáhala v domácnosti, odjela do Německa hledat brigádu, ale neuspěla. Nahlásila, že během návratu z Německa byla pohlavně zneužita. Aktuálně by měla nastoupit do zaměstnání, žije v domácnosti s rodinou. xx ani xxx nepřispívají na chod domácnosti. Nezletilá xxx opakovala 2. třídu základní školy, do školy chodí sama, potřebné vybavení jí rodiče zakoupili po opakovaných urgencích až v říjnu 2023. Domácí úkoly si vypracovává sama, je-li nemocná, nemá učivo doplněné, vypomáhá jí asistentka. Vývoj nezletilého xxx je značně opožděn, potřebuje logopedickou péči, kterou však rodiče přes opakované výzvy nezajistili. Do školy chodí sám,

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx

pomůcky mu dlouho chyběly, byly zakoupeny až v říjnu 2023. xxx chodí do školy sami, rodiče se školou komunikují pouze na dálku, na osobní konzultace nedocházejí, neprojevují zájem o prospěch dětí a jejich vzdělávání, nepomáhají jim s přípravou do školy, pomůcky jim porizují pozdě. Rodiče, ač k tomu byli vyzváni, nemají zajištěnu zubní lékařskou péči pro nezletilé děti, nedochází na logopedii s nezletilým xxx, přes výzvu soudu nekontaktovali Centrum sociálních služeb a nechtěli se zapojit do projektu Nechme dětem dětství, který je zaměřen na podporu rodin, ve kterých se vyskytují formy násilí (rodiče zapojení odmítli z časových důvodů). Dokud pečovali o nezletilého xxx, který měl výchovné potíže, nekontaktovali Středisko výchovné péče, nedodržují opakované výzvy k omezení kouření v domácnosti. Nezletilý xxx byl již z důvodu zhoršené péče hospitalizovaný na JIP v nemocnici. Rodiče odmítají, že by v domácnosti docházelo k násilí, otec však současně vypovídá, že „facka řeší všechno“, že výprask děti dostávají. Není zde jiná osoba, která by měla zájem převzít nezletilého xxx do své péče, prarodiče ze strany matky mají za to, že by péči měli řešit rodiče. Matka aktuálně zajišťuje osobní péči o nezletilého xxx, je jí vyplácen rodičovský příspěvek a pobírá přídavky na děti. Otec je dlouhodobě zaměstnaný, jeho průměrný čistý měsíční příjem za měsíce 6/2023 až 9/2023 činil 40 209 Kč, v předchozích měsících roku 2023 dosahoval příjmu asi 25 000 Kč měsíčně. Oběma rodičům trvá vyživovací povinnost k jejich dalším 4 nezletilým dětem, podporují však také nezaopatřeného zletilého xxx. Nemají zvýšené výdaje spojené se svým zdravotním stavem.

36. Podle § 925 odst. 1 zák. občanského zákoníku, vyžaduje-li to zájem na řádné výchově dítěte, a neučiní-li tak orgán sociálněprávní ochrany dětí, může soud a) napomenout vhodným způsobem dítě, rodiče, osobu, do jejíž péče bylo dítě svěřeno, popřípadě toho, kdo narušuje řádnou péči o dítě, b) stanovit nad dítětem dohled a provádět jej za součinnosti školy, orgánu sociálně-právní ochrany dětí, popřípadě dalších institucí a osob, které působí zejména v místě bydliště nebo pracoviště dítěte, nebo c) uložit dítěti nebo rodičům omezení bránící škodlivým vlivům na jeho výchovu, zejména zákazem určitých činností.
37. Podle § 971 odst. 1 občanského zákoníku, jsou-li výchova dítěte nebo jeho tělesný, rozumový či duševní stav, anebo jeho řádný vývoj vážně ohroženy nebo narušeny do té míry, že je to v rozporu se zájmem dítěte, anebo jsou-li tu vážné důvody, pro které rodiče dítěte nemohou jeho výchovu zabezpečit, může soud jako nezbytné opatření také nařídít ústavní výchovu. Učiní tak zejména tehdy, kdy dříve učiněná opatření nevedla k nápravě. Soud přitom vždy zvažuje, zda není na místě dát přednost svěřením dítěte do péče fyzické osoby.
38. Podle § 971 odst. 4 občanského zákoníku, soud v rozhodnutí, kterým nařizuje ústavní výchovu, označí zařízení, do kterého má být dítě umístěno. Přitom přihlédne k zájmům dítěte a k vyjádření orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Soud dbá na umístění dítěte co nejbližší bydliště rodičů nebo jiných osob dítěti blízkých. To platí i tehdy, rozhoduje-li soud o přemístění dítěte do jiného zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy.
39. Podle § 972 odst. 1 občanského zákoníku, ústavní výchovu lze nařídít nejdéle na dobu tří let. Ústavní výchovu lze před uplynutím tří let od jejího nařízení prodloužit, jestliže důvody pro nařízení ústavní výchovy stále trvají. Trvání ústavní výchovy lze prodloužit opakovaně, vždy však nejdéle na dobu tří let. Po dobu, než soud rozhodne o zrušení nebo o prodloužení ústavní výchovy, dítě zůstává v ústavní výchově, i když už uběhla doba dříve rozhodnutím soudu stanovená.
40. Podle § 975 občanského zákoníku, rozhodne-li soud o umístění dítěte do ústavní nebo ochranné výchovy, upraví také rozsah vyživovací povinnosti rodičů.

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx

41. Po provedeném řízení má soud za prokázané, že výchova rodičů o jejich nezletilé děti dlouhodobě vykazuje nedostatky, ačkoliv s rodinou řadu let pracuje OSPOD a nad výchovou dětí byl nařízen soudní dohled. Děti do školy nechodí pravidelně, domácí příprava dětí do školy je nedostatečná, každé z dětí v průběhu své školní docházky opakovalo jeden ročník. Například nezletilá xxx opakuje 2. třídu, přičemž již v 1. ročníku hrozilo, že bude 1. třídu opakovat. U nezletilého xxx situace dospěla do stavu, kdy xxx nerespektoval výchovné pokyny rodičů a dostával se s nimi do konfliktů. Poté, co byl na jaře 2023 hospitalizovaný v psychiatrické nemocnici, tak rodiče nedokázali dohlédnout na dodržování jeho léčebného režimu, nezajistili spolupráci se Střediskem výchovné péče a výchovné potíže s nezletilým pokračovaly. V říjnu 2023 nezletilý xxx napadl jinou nezletilou osobu na veřejném prostranství. Na základě předběžného opatření byl nezletilý xxx na začátku listopadu 2023 umístěn do péče Dětského domova v xxx. V dětském domově se bez jakýchkoliv potíží adaptoval, respektoval pravidla v domově a autoritu vychovatelů i dalších zaměstnanců. V dětském domově prospívá, zlepšil si výsledky ve škole, má volnočasové aktivity. Nezletilý je v pravidelném kontaktu s matkou a sourozenci, s otcem nikoliv. Během pobytů v rodině se s otcem dostával do konfliktů. Odmítal respektovat zákazy vycházek během pobytů v domácnosti rodičů, z domova utíkal. Nezletilý je silným kuřákem a v době, kdy byl v péči rodičů, se pohyboval v komunitě mladých lidí užívacích návykové látky. Soud v řízení prověřoval, zda rodiče jsou schopni převzít nezletilého zpět do své péče a zajistit jeho řádnou výchovu, nicméně dospěl k závěru, že nikoliv. Otec se v řízení vyjadřoval tak, že o převzetí nezletilého zpět nemá zájem, není ochoten ani pro něj dojet za účelem realizace víkendového pobytu u rodiny. Matka také s nařízením ústavní výchovy souhlasila.
42. Uplatnění jiných výchovných opatření u nezletilého xxx již postrádají smysl, když soudní dohled již byl nařízen a nevedl k nápravě zavadového stavu. Jiná mírnější opatření jako např. napomenutí rodiče nebo uložení omezení bránící škodlivým vlivům na výchovu nezletilého, již nemohou splnit svou funkci.
43. Dle názoru soudu rodiče nejsou v současnosti schopni péči o nezletilého zajistit. Soudu se nepodařilo nalézt jinou fyzickou osobu, která by byla ochotna a schopná převzít nezletilého xxx do své péče. Vzhledem k tomu, že zde není nikdo, kdo by byl schopen výchovu nezletilého zabezpečit, byla u nezletilého za použití ust. § 971 odst. 1 občanského zákoníku nařízena ústavní výchova. Umístěním v dětském domově bude zajištěna kontrola nad dodržováním jeho denního režimu a plnění školních a dalších povinností. Vzhledem k tomu, že nezl. xxx má sice dlouhodobé výchovné problémy, nicméně tyto nejsou natolik závažné, že by vyžadovaly jeho umístění v diagnostickém ústavu, jeví se vhodnou formou ústavní zařízení typu dětský domov. Soud současně určil, že ústavní výchova bude vykonávána v Dětském domově a Školní jídelně xxx, p. o., ve kterém xxx pobývá již od listopadu 2023, plně se na režim domova adaptoval a v domově prospívá. Domov jej také podporuje v přípravě na budoucí povolání, což rodiče nečinili. Chlapec by chtěl navštěvovat střední odborné učiliště, vyučit se a dle názoru soudu nařízená ústavní výchova mu umožní tento jeho cíl splnit. Rodiče mají možnost být s nezletilým v pravidelném telefonickém kontaktu, mohou o něj pečovat v rámci propustek z ústavní výchovy.
44. Ústavní výchovu soud nařídil na maximální zákonnou dobu 3 let od právní moci rozsudku.
45. V souvislosti s nařízením ústavní výchovy soud za použití ust. § 923 občanského zákoníku přistoupil k úpravě vyživovací povinnosti rodičů. Při stanovení výživného soud přihlédl k tomu,

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx

že oběma rodičům dále trvá vyživovací povinnost ke 4 nezletilým dětem. U matky zohlednil, že ta zajišťuje osobní péči o děti včetně nezletilého xxx, který se narodil v prosinci 2023, a jsou jí vypláceny pouze dávky státní sociální podpory. Proto matce výživné soud nestanovil. U otce bylo zjištěno, že je dlouhodobě zaměstnaný, jeho příjem se pohyboval ve výši 25 000 Kč měsíčně, od června 2023 pak ve výši cca 40 000 Kč měsíčně. Jako přiměřenou výši výživného soud proto určil částku 3 000 Kč měsíčně, která zohledňuje také zvýšené potřeby nezletilého spojené s jeho fyzickým vospíváním a vyšším věkem.

46. Účinnost úpravy výživného je vázána na právní moc rozsudku.
47. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na jejich náhradu, neboť řízení bylo možno zahájit i bez návrhu a okolnosti případu neodůvodňovaly rozhodnout o nich jinak (§ 23 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému soudu v Ostravě prostřednictvím Okresního soudu v Novém Jičíně.

Právo podat odvolání nepřísluší těm účastníkům, kteří se jej po vyhlášení rozhodnutí vůči soudu výslovně vzdali (§ 207 odst. 1 o.s.ř.)

Nový Jičín 27. března 2024

Mgr. Miroslava Káňová v. r.
soudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje xxx